

ВПЛИВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ПОДОЛАННЯ ЗАГАЛЬНОГО НЕДОРОЗВИНЕННЯ МОВЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Туrowsька Анна Олександрівна

здобувачка магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю «Спеціальна освіта»

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Науковий керівник: Лемещук Марина Анатоліївна

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Одним із ключових напрямів корекційно-логопедичної роботи з молодшими школярами, які мають загальне недорозвинення мовлення, є розвиток їхнього зв'язного мовлення. Володіння розгорнутою фразовою мовою є важливою передумовою успішного навчання, адже лише за цієї умови дитина може послідовно та логічно висловлювати свої думки, давати ґрунтовні відповіді на запитання, аналізувати й переказувати зміст текстів [3].

У процесі корекційної роботи широко застосовуються спеціалізовані та адаптовані комп'ютерні програми навчального, діагностичного та розвивального характеру. Їхня ефективність залежить від професійної підготовки логопеда, його вміння інтегрувати цифрові технології у процес навчання, створюючи комфортне психологічне середовище й додаткову мотивацію для дитини. Сучасні комп'ютерні програми сприяють розвитку різних психічних функцій, зокрема зорового та слухового сприймання, уваги, пам'яті, логічного мислення, що робить їх корисними не лише для молодших школярів, а й для дітей старшого дошкільного віку [2].

Використання цифрових технологій дозволяє логопеду систематизувати навчальний матеріал у електронних картотеках, збагачувати мовленнєвий досвід дитини, формувати її словниковий запас і сприяти розвитку вербального інтелекту. Комп'ютерні програми допомагають коригувати фонетико-фонематичні порушення через

інтерактивні завдання з використанням ілюстративного матеріалу, що не лише покращує техніку мовлення, а й створює додаткову мотивацію до навчання.

До логопедичних завдань, які можна виконувати за допомогою комп'ютера, належать вправи на синтаксичному, лексичному та фонематичному рівнях. Вони можуть включати складання й коригування речень, аналіз граматичних структур, розширення активного словника та тренування фонематичного слуху.

Комп'ютерна гра, як специфічний вид ігрової діяльності, має чіткі правила й спрямована на досягнення навчальних цілей. Її особливістю є активна взаємодія дитини з комп'ютером, який виконує роль організатора гри. Графічні та звукові можливості цифрових технологій дозволяють моделювати знайомі ігри або створювати нові, сприяючи активному навчанню.

Дидактичні комп'ютерні ігри можна поділити на кілька категорій:

- **навчальні**, які допомагають засвоювати новий матеріал;
- **закріплюючі**, спрямовані на відпрацювання вмінь і навичок;
- **контролюючі**, що оцінюють рівень знань учня;
- **розвивальні**, які формують психофізичні якості [1].

Застосування комп'ютерних ігор у логопедичній практиці має комплексний характер: поряд із засвоєнням знань відбувається розвиток когнітивних здібностей, посилюється мотивація до навчання, формуються волевові якості й емоційна стійкість. Це дозволяє розглядати дидактичні комп'ютерні ігри як ефективний метод проблемно-розвивального навчання.

Розширені можливості мультимедійних технологій, що поєднують текст, графіку, звук та анімацію, відкривають нові перспективи для логопедичної корекції, забезпечуючи якісний та інтерактивний підхід до навчання дітей із мовленнєвими порушеннями.

Таким чином, у сучасному світі інформаційні технології розвиваються стрімкими темпами, все більше інтегруючись у різні сфери життя, зокрема й освіти. Комп'ютерні ігри стають важливою частиною дитячого дозвілля, привертаючи їхню увагу та викликаючи емоційний відгук. Саме тому застосування ігрових технологій у корекційній роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями набуває особливої значущості.

Список використаних джерел:

1. Інноваційні технології в корекційній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами: навч.-метод. посібник / за заг. ред. Л. Галенко. Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. 110.
2. Методика застосування комп'ютерних технологій при навчанні дітей із вадами мовлення: опорні конспекти лекцій у схемах і таблицях з дисципліни «Методика застосування комп'ютерних технологій при навчанні дітей із вадами мовлення» для здобувачів спеціальності 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедія», першого бакалаврського рівня вищої освіти, Ч.І. / укладач О.І. Чекан - Мукачево: МДУ, 2022. 54 с.
3. Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навчально-методичний посібник / Е. Данілавичюте, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. Інститут спеціальної педагогіки і психології НАПН України, 2022. 847 с.